

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 66. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_309A-txt-shoot-idm2246/facsimile.pdf (tilgået 13. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

om aandelige Ting i den gamle latinske Litteratur; rober et tænksomt Hoved, og megen sund Sands, men naturligvis kunde den hverken skabe Talere, eller hindre Smagens og Sprogets Forsald hos et Folk, der daglig sank dybere i Afsmag, Uærlighed og Trældom.

Da Religionens Baaud vare løste, maatte Keiserne til deres Underjaatter smede Jernløkker af Soldaternes Baaud, og bære dem selv; thi Krigshærene var det som valgte Keiserne og vove ved dem igjen Krone og Liv, naar de ei vilde se dem med Folkets Marv og lukke Diet for deres taalelose Udsævelser. Mellem et feigt og kraftløst Folk kan Soldaters Grumhed og Blodtarsk gjælde for Tapperhed, men ei saa, naar der skal kæmpes med bjærve Hjender: det lærde Romerne snart ved Rhin, Donau og Eufrat, her havde de Parther og siden Ny-Perse at bestride, og bisset foruroiligedes Geandserne steds mere af tydske Føllesfærd, som Romerne kaldte Barbarer, fordi de hverken talde Latin, eller forstode sig paa Pragt og Døetbaad. Allerede den sidste Antonin saae sig i Midten af det 2det Aarhundrede nødt til at tage en Deel af disse Barbarer i Sold; deres Antal vorde, ligesom Svagheb og Bladheb tog til i Provindserne, og naar Rom nu skulde have en bjærve Keiser, maatte han opvoxe mellem dem. Naesten det hele 3die Aarhundrede er opfyldt med Kampe mellem Hærsererne om Tronen, og forjæves søgde ved dets Slutning Diokletian

at forebygge dem, og tillige vinde mere Kraft mod uvoortes Hjender, ved frivillig at dele sin Værdighed med flere dærlige Krigshøvdinger; disse kunde ligesaa libet fortiges paa Tronen, som deres Forgængere om den, og der blev ingen Rolighed for Konstantin den Store atter fante 325. Riget. For denne sin Dydsielse maatte han iær takke de nu saa talrige Christne, hvis Tro han yndede og omsider selv antog.

Saaledes blev da Christendommen den herskende i Romeriget, efterat den i halvtredihundredte Aar havde maattet friske Undertrykkelse og slundom haard Forsølgelse. Nero var den første Keiser som forfulgte de Christne med Lid og Sværd, men de mest udtrængte Pinsler kunde ei røkke deres Standhaftighed; thi de vidste, paa hvem de troede, og hverken Trængsel eller Død formaadede at skille dem fra den Christi Kjærlighed, der for deres Skyld havde lidt mere end de Alle, og vintede dem nu i sin Faders Huus, hvor deres Kærelser vare beredte. Neppe var ogsaa denne Føllesfølgelse endt, for Jesu Sandbrudhed paa det Synligste bekræftedes ved Jerusalems Forsyrelse, og frem for alt ved Tempels Brand, som han saa tydelig havde spaaet, og som Erobreren Titus, Søn af Vespasian, forjæves søgde at hindre. Med forboblet Grimodighed maatte fra denne Stund de Christne trods Sværd og Død i Jesu Navn, og langt fra at lade sig strække af den nærværende Lids korte Pinagtighed, maatte alle

